

- دستور کار جلسه:
- بحث و بررسی پیامون نحوه تغییرات سالانه نرخ سود سپرده‌های بانکی در سال‌های گذشته و تاثیر آن در اقتصاد ملی و نیز چگونگی تعیین نرخ سود بهینه سپرده‌ها
 - تدوین فرآیند "بررسی موانع و تحلیل راهکارهای تحلیل و تشویق سرمایه‌گذاری داخلی"

شانزدهمین جلسه کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی با ریاست جناب آقای مهندس باقری و جمعی از فعالان حوزه اقتصاد و صنعت و استاد دانشگاه در تاریخ ۹۶/۰۴/۱۸ در محل ساختمان آموزش و پژوهش اتفاق بازرگانی خراسان رضوی تشکیل شد.

جلسه با خوشامدگویی آقای مهندس باقری ریاست محترم کمیسیون آغاز گردید و در ادامه با توضیح دستور جلسه توسط خانم مهندس بصیری، اعضاء و میهمانان محترم به بحث و تبادل نظر پرداختند که اهم آن به شرح ذیل می‌باشد:

اولین دستور جلسه توسط آقای دکتر صفائی نیکو مطرح شد. ایشان با بیان اینکه دو بخش اصلی موجود در اقتصاد، بخش واقعی مشتمل بر دو بخش بازار کالا و خدمات (تولید) و بازار کار (اشتغال) و بخش اسمی مشتمل بر بازار سرمایه (بورس و فرابورس) و بازار پول (بانک‌ها و موسسات پولی غیر بانکی) می‌باشد بحث خود را آغاز کردند. حال سوالی که مطرح می‌شود این است که کدام بخش باید نیروی محرك بخش دیگر باشد. با گذر آنچه در کشورهای پیشرفته و جهان سوم مشاهده می‌شود می‌توان گفت هر دو حالت امکان پذیر است به این معنی که بعضی کشورها با تمرکز بر بخش اسمی و هدایت پول و سرمایه بخش واقعی را فعال می‌کنند و در بعضی دیگر این بازار کالا و خدمات و بازار کار است که انباست سرمایه‌ای را برای بخش اسمی فراهم می‌کند و آن را فعال می‌کند. در ایران نیز بخش اسمی اقتصاد یا همان بازار پول و سرمایه است که نیروی محركه بخش واقعی است. اما تفاوتی که در ایران وجود دارد این است که بانک‌ها تأمین‌کننده کوتاه‌مدت و بلندمدت پول هستند حال آنکه در اکثر کشورهای پیشرفته دنیا بانک‌ها تنها تأمین‌کننده کوتاه‌مدت پول هستند و این بازار سرمایه است که تأمین‌کننده بلندمدت پول است. به عبارت دیگر با توجه به اینکه سهم تأمین مالی از بازار پول در اقتصاد ایران ۸۹ درصد است و تنها ۸ درصد آن از بازار سرمایه و ۳ درصد آن از سرمایه‌گذاری خارجی تأمین می‌شود می‌توان گفت تمرکز بر بازار پول باعث شده است که یک اقتصاد بانک محور داشته باشیم. حال چالشی که ایجاد می‌شود این است که چرا با وجود حجم نقدینگی بالا بانک‌ها، که اخیراً به مرز ۱۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است، هنوز بخش‌های اقتصادی ما با کمبود نقدینگی مواجه هستند. علت اصلی این است که اگرچه ترازنامه بانک‌ها حجم شده اما این حجم افزایش یافته سپرده‌های بخش خصوصی و تسهیلات، وارد بخش واقعی اقتصاد نشده است. از طرف دیگر نقش بازار سرمایه در ایران بسیار کم رنگ است که این عدم کارایی بازار سرمایه را می‌توان حاصل بحران‌های منطقه‌ایی، تحریم‌ها، ریسک بالای بازار و رکود سال‌های گذشته و هچنین عدم فرهنگ‌سازی درست در زمینه بورس دانست. در چنین نظام اقتصادی‌ایی نرخ سود بانکی است که تعیین می‌کند سپرده‌گذاران در بانک‌ها یا در بازار سرمایه‌گذاری کنند. از طرفی مقایسه نرخ سود بانکی با نرخ تورم در سال‌های گذشته به ما نشان می‌دهد در انتهای دولت دهم که شکاف بین این دو نرخ بسیار عمیق بوده و سپرده‌گذاران نسبت به تورم متضرر می‌شوند نقدینگی در جهت شکوفایی اقتصادی حرکت نکرده است.

مقدار بهینه نرخ سود سپرده بانکی به چه میزانی باید باشد؟ در همه کشورهای پیشرفته دنیا نظام بانکی کارمزد محور است به عبارتی سپرده‌گذار علاوه بر این که سودی را دریافت نمی‌کند مبلغی هم برای خدمات می‌پردازد. بانک‌ها نیز این پول‌ها را بدون اینکه بهره‌ای

دریافت کنند در اختیار تولید کنند و بخش واقعی می‌گذارند و تنها بابت هر تراکنشی کارمزدی می‌گیرند که در فضای رقابتی بانک‌ها حداقل است. این کارمزد سوا اینکه چه مقدار است قیمت تمام شده پول و کالا را هم کاهش می‌دهد که این خود باعث حذف رانتها و واسطه‌ها می‌شود. به عبارتی در این شرایط ترکیب پولی ارزان قیمت است و به راحتی پول جایه‌جا می‌شود که این رونق اقتصادی را ایجاد می‌کند. اما در ترکیب پولی بانک‌های ایران بیش از ۸۵ درصد سپرده‌ها، سپرده‌های گران قیمت هستند که این موجب می‌شود هم پول گران در اختیار بانک قرار گیرد هم گران به تولید کنندگان برسد و هم واسطه‌ها و رانتها ایجاد شوند. به عبارت دیگر این شرایط موجب می‌شود پول در جایگاهی که باید باشد قرار نگیرد و بانک وظیفه توزیع پول را بر عهده بگیرد. حال پایین آمدن این نرخ شاید گزینه مناسبی نباشد چرا که با کاهش نرخ سود بانکی اگرچه سپرده‌های گران قیمت سهل‌الوصول می‌شوند اما چون بخش سرمایه فعال نیست این پول از بانک‌ها وارد قسمت دلالی، ارز، زمین و بخش‌های دیگر سرمایه‌گذاری می‌شود.

در ادامه با اعلام نظرات آقایان دکتر استادی، دکتر خوشرو، دکتر ملک الساداتی، مجتبه‌ی دی، دکتر پیش‌بین، مهندس پژوهام، دکتر کلالی، حسینی، دکتر سخدری، مهندس مرادی و دکتر تقوانی در ارتباط با موانع موجود در مسیر سرمایه‌گذاری، جلسه به دستور کار دوم وارد شد. اهم موانع پیش‌روی سرمایه‌گذاری و خروج سرمایه‌گذاری از رقابت‌پذیری به شرح زیر می‌باشد.

- ریسک کم و سود بالای سپرده‌های بانکی که موجب جذب سرمایه‌های کلان شده است.
- سود کم فعالیت‌های تولیدی در مقایسه با سود بالای سپرده‌های بانکی.
- معافیت مالیاتی سپرده‌ها که به نوبه خود موجب افزایش نرخ سود سپرده‌گذاری می‌شود.
- تولید گران و عدم رقابت‌پذیری قیمت‌های تمام شده کالای با کیفیت ایرانی با قیمت کم کالاهای وارداتی.
- مالیات بر ارزش افزوده که موجب تحمیل هزینه‌های بالا بر تولید کنندگان می‌شود.
- وجود ارگان‌های دولتی و شبیه دولتی زیادی که تولید کننده داخلی باید نسبت به آن‌ها جوابگو باشد.
- عقب ماندگی از تکنولوژی تولید.
- عدم اجرای درست قوانین.
- تعریف کم کالاهای وارداتی و تعریفه بالا مواد اولیه وارداتی.
- تاثیر قیمت ناشی از دولت گران و بهره‌وری پایین فعالیت‌های تولیدی.
- حبس پول در بانک‌ها به علت عدم جایگزین گزینه مناسب برای سپرده‌گذاران.
- عدم فرهنگ‌سازی و آموزش رسمی بازار بورس و سرمایه در نظام آموزشی.
- جو روانی حاکم بر بازار بورس و عدم توجه به گردش‌های مالی و ترازهای واقعی شرکت‌های موجود در بازار بورس.
- دخالت دولت در سیستم بانکی.
- سهم بالای هزینه‌های مالی ناشی از تسهیلات برای تولید کنندگان.
- فسادهایی که در محیط داخلی سازمان هاست.
- نبود فعالیت‌های تحقیق و توسعه (R&D) مؤثر.

تعداد صفحات: ٤

صور تجلیسه کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی
اتفاق بازار گانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۶/۰۴/۱۸

شماره جلسه: ۱۶

ساعت شروع: ۸:۳۰

دبیر جلسه: سرکار خانم بصیری

رئیس جلسه: جناب آقای باقری

- نوسانات نرخ ارز و عدم قوانینی برای تسهیل نرخ ارز.
- وجود فعالیتهای غیر مولد در فعالیتهای اقتصادی.
- کمبود سرمایه و بالا بودن قیمت سرمایه به علت عدم وجود راههای جایگزین تأمین مالی برای تولیدکنندگان.
- وظیفه توزیع کنندگی بانکها به جای وظیفه نظارتی.
- عدم انگیزه برای سرمایه‌گذاری به علت فضای غیر رقابتی و وجود بازارهای حمایت شده.
- عدم خلاقیت و نوآوری در سرمایه‌گذاری و کپی برداری از راهکارهای خارجی.
- رقابت نابرابر برای بخش خصوصی و سهم بالای نهادها در اقتصاد

مصوبات جلسه:

تدوین و اجرای طرح تحقیقاتی کاربردی در راستای:

- بررسی ساختار موجود اقتصادی با رویکرد تعیین موانع مؤثر پیش‌روی سرمایه‌گذاری
- اولویت‌بندی موانع فوق الذکر بر اساس سهم اثرگذاری هر یک در ایجاد رقابت نابرابر برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
- ارائه راهکار جهت رفع موانع اولویت‌دار در جهت تسییل و تشویق سرمایه‌گذاری

حاضرین جلسه:

خانم‌ها: بصیری، غفارنیا، رافع، صفای‌نیکو، عابدی.

آقایان: استادی، باقری، پژهام، پیش‌بین، تقوائی، سید حمید حسینی، سید رضا حسینی، خوشرو، دانشور، رجبی، رشیدی، سخدری، صفای‌نیکو، کلالی، لبافی، مافی، مجتبهدی، مرادی، مسلم، مظفری، ملک‌الساداتی.

پیوست: گزارش " مقایسه نرخ سود سپرده بانکی و نرخ تورم سالانه ".

دبیر کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی

ستاره بصیری

Email: Inv@mccima.net

اکیپ از کمیسیون سرمایه‌گذاری و قائمین مالی
خواص بازارگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ٤

صور تجلیسه کمیسیون سرمایه‌گذاری و قائمین مالی
اتفاق بازارگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۶/۰۶/۱۸

شماره جلسه: ۱۶

ساعت شروع: ۸:۳۰

دبیر جلسه: سرکار خانم بصیری

جناب آقای باقری رئیس جلسه:

ساعت خاتمه: ۱۰:۳۰

مقایسه نرخ سود و نرخ تورم سالانه

